

Обласна Програма поліпшення безбар'єрного простору у Закарпатській області на 2021-2023 роки.

1. Загальна частина.

Конституція України, зокрема стаття 21, стаття 24 та стаття 33, гарантує кожній людині та громадянину України рівність у їх правах, відсутність будь-яких привілеїв чи обмежень за будь-якими ознаками та свободу її пересування.

Зняття довколишніх бар'єрів - фізичних та ментальних, дозволяє посилити функціональний потенціал кожної людини. Саме на цих засадах актуальною стає концепція доступності, яка має бути широкою та універсальною, тобто задовольняти потреби всіх, в т. ч. маломобільних груп населення.

У населених пунктах області проживає велика кількість людей, що відчують труднощі при самотійному пересуванні, отриманні послуг, необхідної інформації, або при орієнтуванні в просторі. Це особи з інвалідністю, люди з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, люди старшого (похилого) віку, батьки з дитячими візочками, малими дітьми та ін.

Специфічних послуг потребують особи з інвалідністю з вадами зору та слуху, з ураженням опорно-рухового апарату та інших нозологій.

Формальна наявність пристосувань ще зовсім не гарантує можливості потрапити до тієї чи іншої кінцевої точки. Ряд будівель та закладів обладнані пандусами, якими неможливо скористатися, не можливо в'їхати у двері закладу через наявність дверного (та часто ще й не одного) порогу чи навіть просто неможливості відкривання дверей у заклад через те, що для цього потрібно з'їхати назад з пандусу. До того ж, до закладу чи будівлі складно навіть доїхати з місця свого проживання.

Таким чином існує наявність наступних проблем:

- відсутність системної політики щодо доступності середовища у області;
- недостатнє нормативно-правове регулювання і низька якість реалізації норм;
- відсутність єдиного інформаційного середовища щодо забезпечення доступності єдиного для маломобільних груп населення та надання послуг;
- недостатній стан забезпечення (пристосування) закладів комунальної та інших форм власності засобами адаптації до потреб маломобільних груп населення, використання засобів адаптації, що не відповідають нормативам;
- недостатність оснащення пішохідних зон у центральних частинах міст області та інших засобів пристосування європейського зразка.
- недосконалість інформаційно-технологічної, навчально-методичної та організаційної системи підтримки процесів аудиту доступності, бюджетування

витрат на заходи з забезпечення доступності, проведення закупівель товарів та послуг з метою забезпечення доступності, контролю ефективності заходів, що були реалізовані;

- відсутність доступних електронних бібліотек технічних рішень, каталогів реалізованих проектів та методичних ресурсів з адаптації будівель, споруд та процесів обслуговування до потреб маломобільних груп населення.

Незважаючи на розпочату активну роботу щодо створення безбар'єрного середовища у населених пунктах області у значній мірі залишаються неадаптованими до потреб людей з обмеженими функціональними можливостями, і тому планомірне вирішення цієї проблеми є необхідним та важливим завданням розвитку області. Одна з вагомих причин – відсутність або нестача коштів у місцевих бюджетах ОМС на фінансування заходів з створення безбар'єрного середовища у населених пунктах.

Потреби окремих місцевих рад у коштах на заходи щодо поліпшення доступності з обсягами фінансування викладені у Додатку «А» цієї Програми.

Також, відповідно до Указу Президента України №533/2020 «Про забезпечення створення безбар'єрного простору в Україні» активно триває розробка Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні. По мірі напрацювання та прийняття даної Стратегії у дану програму можуть вноситись відповідні коригування.

2. Мета Програми.

Мета Програми поліпшення безбар'єрного простору у Закарпатській області на 2021-2023 роки - фінансова допомога місцевим радам (*Об'єднаним територіальним громадам - далі ОТГ*) у створенні умов щодо безперешкодного доступу людей з обмеженими функціональними можливостями до об'єктів інфраструктури населених пунктів, в тому числі місць праці та відпочинку, загального користування, спортивних, культурно-видовищних центрів, зупинок громадського транспорту тощо, а також до інших видів соціального сервісу та соціальних послуг.

Реалізація Програми є комплексним процесом, пов'язаним з соціальними, психологічними, інфраструктурними та іншими перетвореннями та змінами, які в сукупності дій спроможні перетворити населені пункти області на безбар'єрний простір.

3. Розробники та виконавці програми.

Головним співрозробником та співвиконавцем даної Програми є управління містобудування та архітектури облдержадміністрації.

Співрозробники Програми:

Департамент фінансів облдержадміністрації, Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Департамент освіти і науки облдержадміністрації, Управління культури облдержадміністрації, Департамент інформаційної діяльності.

Співвиконавцями Програми є:

уповноважені органи місцевих рад (ОТГ), які отримуватимуть кошти з обласного/державного бюджетів, ДФРР на фінансування заходів з поліпшення безбар'єрного середовища.

4. Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення програми.

Розпорядження голови облдержадміністрації від _____ № _____ «Про схвалення Обласної Програми поліпшення безбар'єрного простору у Закарпатській області на 2021-2023 роки».

5. Фінансове забезпечення Програми.

Фінансування заходів Програми в процесі їх реалізації здійснюватиметься за рахунок коштів державного, обласного та місцевих бюджетів (бюджетів ОТГ), коштів фонду регіонального розвитку, залучених коштів міжнародних донорських організацій; інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України згідно додатків 1, 2 та 3 цієї Програми.

Етапи реалізації програми:

2021 рік				2022 рік				2023 рік			
Державний бюджет	обласний бюджет	ДФРР	Інші джерела	Державний бюджет	обласний бюджет	ДФРР	Інші джерела	Державний бюджет	обласний бюджет	ДФРР	Інші джерела
0,0	9898,7	0,0	0,0	0,0	18500,7	0,0	0,0	0,0	18500,7	0,0	0,0
Всього на 2021-2023 роки: 46900,1											

тис. грн.

6. Порядок співфінансування заходів Програми.

Співфінансування заходів здійснюватиметься із обласного бюджетів пропорційно до чисельності, густоти населення міста/селища/села та кількості осіб з обмеженими фізичними можливостями, які постійно мешкають у населеному пункті. Також фінансування може здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету, Державного фонду регіонального розвитку, грантових та спонсорських коштів та інших джерел, не заборонених законодавством України.

Замовник/балансоутримувач (ОТГ, ОМС) у разі необхідності замовляє проектно-кошторисну документацію власним коштом, чи укладений договір, або іншу документацію та подає її на розгляд облдержадміністрації, після розгляду якої головним співвиконавцем (головним розпорядником коштів) направляється встановлене фінансування зазначених заходів, згідно додатків 1, 2 та 3 цієї Програми.

Передбачене фінансування заходів Програми може не включати вартість монтажних робіт чи інших додаткових послуг, необхідних для виконання того чи іншого заходу Програми. При розроблені програми розраховувалась орієнтовна середня вартість одиниці заходу Програми.

У разі перевищення суми вартості передбаченої на відповідні заходи Програми, замовник/балансоутримувач (ОТГ, ОМС) дофінансовує зазначені заходи з коштів власного бюджету, чи інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми.

Координацію виконання Програми здійснює заступник голови обласної державної адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Структурні підрозділи облдержадміністрації (співвиконавці програми), виконавчі органи місцевих рад (ОМС) щоквартально до 20 числа місяця, що настає за звітним періодом, подають управлінню містобудування та архітектури облдержадміністрації інформацію про стан виконання Програми.

Головному співвиконавцю (Управління містобудування та архітектури облдержадміністрації) щоквартально до 01 числа другого місяця, що настає за звітним періодом, подає обласній державній адміністрації та Обласній раді узагальнену інформацію про стан виконання Програми.

Головний співвиконавець (Управління містобудування та архітектури облдержадміністрації) щороку, або у разі потреби здійснює обґрунтовану оцінку результатів виконання Програми та, у разі необхідності, розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи інших заходів, включення додаткових заходів і завдань, уточнення показників, обсягів і джерел фінансування, переліку виконавців, строків виконання Програми та окремих її завдань і заходів, тощо.

Після закінчення встановленого строку виконання Програми головний розробник (відповідальний співвиконавець) складає заключний звіт про результати її виконання та подає його на розгляд сесії обласної ради разом із пояснювальною запискою про кінцеві результати виконання Програми не пізніше ніж у двомісячний строк після закінчення встановленого строку її виконання.

Відповідальний співвиконавець розміщує на веб-сайті облдержадміністрації та сайті Головного співвиконавця (Управління містобудування та архітектури облдержадміністрації) інформацію про досягнуті результати реалізації Програми.